

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Hajzer László ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Gesztesi Anetta ügyvéd által képviselt alperes ellen munkaviszony megszüntetése iránt a Nyíregyházi Munkaügyi Bíróságnál 1.M.882/2007. szám alatt megindított és másodfokon a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 4.Mf.20.971/2008/9. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 4.Mf.20.971/2008/9. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek
- tizenöt nap alatt - 8.000 (nyolcezer) forint és 2.000 (kettőezer) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A felperes 2007. március 14-étől 2007. december 31-éig szóló határozott idejű munkaszerződéssel heti 20 órában, 55.000 Ft/hó személyi alapbérrel állt alkalmazásban az alperes Sz.Sz.B.M.Sz. megyei titkári munkakörében. A felperes munkaviszonya 2007. június 30-ával közös megegyezéssel szűnt meg. A felperes a közös megegyezésre irányuló megállapodást azon alperesi tájékoztatást követően írta alá, miszerint a titkári feladatkörét elnöki határozat alapján a jelnyelvi tolmács- szolgálat vezetője fogja ellátni.

A Nyíregyházi Munkaügyi Bíróság 1.M.882/2007/15. számú ítéletével a felperes keresetét - mely a munkaviszony jogellenes megszüntetésének, az alperes által az Mt. 3-5. §-ában meghatározott kötelezettségek megsértésének megállapítására, 2007. március 14-étől heti 30 órás, napi 6 órás foglalkoztatására tekintettel elmaradt jövedelmének bruttó 82.500 forinttal történő elszámolására, az Mt. 100. § (4) bekezdése alapján 12 havi átlagkereset, 100.000 forint nem vagyoni kártérítés, és 33.000 forint tanfolyam-költség megfizetésére irányult - elutasította, kötelezve a felperest 70.000 forint alperesi perköltség megfizetésére.

A munkaügyi bíróság álláspontja szerint a felperes a munkaviszonya megszüntetése tárgyában kötött megállapodást az Mt. 7. § (1) bekezdésben foglaltak szerint sikerrel nem tudta megtámadni. A munkáltatót a munkaviszony megszüntetésének kezdeményezésére a működésében rejlő gazdaságossági szempontok indították, hiszen emiatt volt indokolt a felperes által ellátott munkakört az átszervezéssel kapcsolt munkakörként elláttatni. E döntésénél a felperest mint hallássérültet nem kellett a munkáltatónak előnyben részesítenie, tekintettel arra, hogy az alperes munkáltatónál nem a

felperes volt az egyetlen hallássérült, továbbá a felperes munkaköri feladatait kapcsolt munkakörben ellátó személy jelnyelvi tolmácsi képzettséggel is rendelkezett.

Az, hogy az alperes alapszabálya miként rendelkezik a megyei titkári tisztség betöltésére irányadó feltételekről, nem képezheti jelen jogvita tárgyát figyelemmel arra is, hogy a munkáltató nem felmondással intézkedett a felperes munkaviszonyának a megszüntetéséről. Ugyanezen ok miatt nem vizsgálható a felperes feladatait utóbb ellátó H.K. munkaszerződésének tartalma sem.

A munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által tanúsított magatartás nem ütközött a rendeltetésellenes joggyakorlás, továbbá a jóhiszeműség és a tisztesség követelményébe sem, mivel a munkáltató a megállapodás aláírását megelőzően a felperest tájékoztatta a felperesi munkakört érintő átszervezés indokairól. Ugyanakkor a munkáltató nem volt köteles tájékoztatni a felperest előzetesen arról, hogy milyen célból kell az alperes székhelyére felutaznia.

Megalapozatlannak ítélte a munkaügyi bíróság a felperesnek a 2007. szeptemberében elkezdett középfokú jelnyelv tanfolyam költségének, 33.000 forintnak a megtérítésére irányuló keresetét, mivel annak felmerültekor a felperes már nem állt az alperes alkalmazásában.

Alaptalannak találta a felperesnek a 100.000 forint nem vagyoni kár megfizetésére irányuló keresetét is, melyet azzal kapcsolatosan terjesztett elő, hogy a 2007. július 7-ei taggyűlésen a színpadra állították, ahol hosszú percekig keresztül kellett megalázó körülmények között tartózkodnia.

A felperes munkaviszonya az alperesnél ekkor már megszűnt, így ezen eseménnyel kapcsolatosan felmerült esetleges kárigénye a munkaviszonyával összefüggésbe nem hozható. A bizonyítás során megállapítható volt továbbá, hogy senki nem kényszerítette a felperest arra, hogy a színpadon álljon, oda nem büntetésből vagy megalázási szándékkal állították fel, onnan bármikor távozhatott volna.

Bár a munkaügyi bíróság megállapította, hogy a munkaszerződés aláírásakor a felperes kapott olyan ígéretet, hogy a próbaidő 2007. május 14-ei leteltét követően sor kerülhet napi 6 órás foglalkoztatására, erre nézve azonban a felek között munkaszerződés - módosítás nem történt. A felperes pedig nem tudta bizonyítani, hogy a munkaköri feladatait ténylegesen nem a munkaszerződésben foglalt napi 4, hanem napi 6 órában végezte. Erre tekintettel alaptalan a felperes 6 órás foglalkoztatásra hivatkozással előterjesztett havi 82.500 forint munkabérre alapított munkabér különbözet iránti igénye is.

Az ítélettel szemben a felperes nyújtott be fellebbezést, melyben kérte az elsőfokú ítélet keresete szerinti megváltoztatását, továbbá hivatkozott arra, hogy közvetlen hátrányos megkülönböztetés érte, amikor 4 órás részmunkaidőben kevesebb munkabérért kellett a megyei titkári feladatokat ellátnia.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 4.Mf.20.971/2008/9. számú ítéletével a munkaügyi bíróság ítéletét helybenhagyta kötelezve a felperest 10.000 forint másodfokú perköltség megfizetésére az alperes részére.

A másodfokú bíróság kiemelte, hogy a per tárgya a felperes munkaviszonya megszüntetésére kötött megállapodás jogszerűsége. Az annak alapjául szolgáló munkaszerződés megkötésére és annak körülményeire nézve mint szükségtelent, jogszerűen mellőzte a munkaügyi bíróság a felperes bizonyítási indítványait. Ezért az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján nem látott lehetőséget.

Nem tartotta lényegesnek a jogvita elbírálása szempontjából az alperes működésének törvényességével kapcsolatosan tett felperesi előadást sem.

A megyei bíróság a munkaügyi bíróság által megállapított tényállást, és az abból levont jogkövetkeztetést helytállónak találta.

A felperes azon igényét, melyet „az egyenlő munkáért egyenlő bér jár” alkotmányos elvre alapította, csak a fellebbezésében érvényesítette, mely a Pp. 247. § (1) bekezdésébe ütközött, ezért azt a megyei bíróság nem vizsgálta.

Alaptalannak találta a 4 órás napi munkaidőben történő foglalkoztatás vonatkozásában előterjesztett hátrányos megkülönböztetésre alapított fellebbezési érvelést is. A felek ugyanis munkaszerződést kötöttek, ebben a munkaidőt heti 20 órában, napi 4 órában állapították meg, és a munkabért is ennek megfelelően rögzítették.

A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítéletnek az elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezését, és a megismételt eljárásban elsődlegesen a kereseti kérelmének megfelelő alperesi marasztalást, továbbá feltételesen N.M. „illetéktelen megyei titkár” munkabére és egyéb ellátmányai figyelembevételével felemelt összegben kérte 24 havi átlagkereset címén 2.304.000 forint és 24 havi étkezési hozzájárulás címén 134.000 forint megtérítését is.

Arra hivatkozott, hogy az alperes belső szabályzatai nem írnak elő olyan kötelezettséget, hogy a választott tisztségviselőknek munkaviszonyban kell állniuk az alperesnél. Ezért munkaszerződéssel történő foglalkoztatása az alperesnél jogellenes volt. Az alperes alapszabálya szerint elnökségi tagként megválasztott megyei titkár tisztsége nem azonos a jelnyelv tolmácsi, és egyéb alperesi alkalmazotti munkakörrel, ezért azt összevonni sem lehetett volna.

A munkáltatói jogkör gyakorlója megtévesztette őt, amikor anyagi nehézségekre hivatkozással közös megegyezéssel munkaviszony megszüntetési megállapodást íratott vele alá, mivel az állami támogatások megérkezése után haladéktalanul vissza kellett volna helyeznie megyei titkári tisztségébe.

Az alperesi megyei titkári választott tisztségében a mandátuma az új megyei titkár, N.M. megválasztásáig, azaz 24 hónapig tartott

volna, amennyiben az alperes jogellenesen nem szünteti meg a munkaviszonyát, ezért emelte fel a keresetét az „illetéktelen” megyei titkár havi munkabérével megegyező összeggel (havi 96.000 forinttal) számítva, étkezési hozzájárulást is igényelve.

Hivatkozott arra, hogy az alperes a 2003. évi CXXV. törvény 21. § a)., b)., c), e) és f) pontjainak megsértésével alkalmazott 2007. évben 3, 2008-ban pedig 1 személyt nem az alperes tagjaként, az alperes Sz.Sz.B.M.Sz-nek titkári tisztségében alapszabályt és törvényt sértő módon napi 6 órás, heti 30 órás jogviszonyban, havi 96.000 forint munkabérért. Ezzel az „egyenlő megyei titkári munkáért egyenlő anyagi ellenszolgáltatás jár” elvét is megsértette az alperes. Erre már az elsőfokú eljárásban is hivatkozott, hiszen ezért kérte az összehasonlító adatok beszerzését, emiatt a Pp. 247. § (1) bekezdés alkalmazása jogsértően történt a másodfokú bíróság részéről.

A 33.000 forint jelnyelv tanfolyam költségének megtérítését azért kérte, mert az alperes a S. megyei titkári tisztség feltételül szabta a középfokú jelnyelv ismeretet, és a tanfolyamra kötelezésével felesleges költségeket okozott.

A bíróságok alaptalanul utasították el a 100.000 forint nem vagyoni kártérítés iránti igényét is, mivel az alperes az eljárásával az emberi méltóságát és az egyenlő bánásmód követelményét megsértette. A felperes hivatkozott arra is, hogy a Ptk. 87. § (1) bekezdés a) és b) pontja alapján kérte az alperes jogsértéseinek megállapítását, továbbá az alperes jogsértés abbahagyására kötelezését, valamint az alperes alkalmazásában állókat a felperest érintő zaklatástól eltiltását abban az esetben, amennyiben ezen kereseti kérelem elbírálására az eljáró bíróságoknak hatásköre van. Ellenkező esetben azt „tárgytalannak” kérte tekinteni, azzal, hogy az alperes önként teljesítse az indítványban foglaltakat. Az alperes azonban önként ennek nem tett eleget, hanem a jövőbeli megyei titkár és a megyei alapszervezet munkáját ellehetetleníti azzal, hogy az elnök és a titkár irodáit a jelnyelv tolmács szolgálatnak adta át. Ezen körülményekben bekövetkezett változást retorziónak értékelte a felperes.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában tartását kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

A felülvizsgálati kérelemnek a Ptk. 84. § (1) bekezdésére, valamint az alperes megyei szervezetének működése ellehetetlenítésére vonatkozó előadásait a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 272. § (2) bekezdés alapján nem vizsgálhatta, tekintettel arra, hogy e körben a felülvizsgálati kérelem nem hivatkozott a jogerős ítélet jogszabálysértő voltára.

A felperes alaptalanul sérelmezte azt, hogy a jogerős ítélet megsértette a Pp. 247. § (1) bekezdésében foglaltakat. A felperes ugyanis az elsőfokú eljárásban a napi 6 órás munkaidőre járó

bérekülönbözet iránti igényét az alperesnek a munkaszerződés aláírásakor tett feltételes ígéretére, továbbá arra alapította, hogy ténylegesen napi 6 órát dolgozott a munkaszerződésben foglalt napi 4 óra helyett. Az „egyenlő munkáért egyenlő bér” elve megsértésére (Mt. 142/A. §) csak a fellebbezésében hivatkozott, ezért ezen új tényre alapított másodfokon előterjesztett keresetének elbírálását jogszerűen mellőzte a megyei bíróság [Pp. 247. § (1) bekezdés, Pp. 235. § (1) bekezdés].

A felperes a keresetét az alperesnél fennállt munkaviszonya jogellenes megszüntetésének megállapítása iránt terjesztette elő. Ezért helytálló az eljáró bíróságok azon megállapítása, hogy ennek elbírálása során a munkaszerződés megkötésének és körülményeinek nincs jelentősége.

A megyei titkári tisztségre vonatkozó alperesi alapszabályba, az SzMSz-be, az Egyesülési törvény rendelkezéseibe, valamint az egyenlő bánásmód követelményébe ütköző alperesi gyakorlat megállapítására irányuló kereset előterjesztésének a Pp. 123. §-ban foglalt feltételei nem állnak fenn a felperesnek az alperesnél fennállt jogviszonya megszüntetésére tekintettel.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati eljárásban a Pp. 275. §-ának (1) bekezdésére tekintettel a rendelkezésre álló periratok alapján dönt, nincs helye a bizonyítékok újra értékelésének, azaz felülmérlegelésének. Az ügy érdemét érintő jogszabálysértést a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen és logikátlan, iratellenes, nem megfelelően indokolt mérlegelése valósíthat meg [Pp. 206. § (1) bekezdés, 221. § (1) bekezdés, BH 2001/197., BH 2002/29.].

A felülvizsgálati kérelemben hivatkozottak azonban jogszabálysértés megállapítására nem adtak módot.

Az eljáró bíróságok a rendelkezésre álló bizonyítékokat a munkaviszony megszüntetésre, a 6 órás részmunkaidőben történő foglalkoztatásra, a nem vagyoni kárra, és a jelnyelvi tanfolyami költségre nézve helytállóan értékelték. A felperesi munkaszerződés megkötése körülményeire, továbbá a felperes foglalkoztatását követően a felperesi munkaköri feladatokat ellátók alkalmazásának feltételeire irányuló bizonyítási indítványt mint szükségtelent, pedig jogszerűen mellőzték.

A felperes maga sem vitatta, hogy a munkaviszonya megszüntetésére vonatkozó megállapodás aláírását megelőzően tájékoztatták az alperesnél történő, munkakörét érintő átszervezés mibenlétéről. Annak vizsgálata, hogy ennek milyen gazdálkodási, célszerűségi okai voltak, a munkaügyi per kereteit meghaladja. Abból, hogy az állami támogatás alpereshez érkezését követően az alperes a felperest az eredeti munkakörébe nem vette vissza, még nem következik, hogy a közös megegyezéssel munkaviszony megszüntetési megállapodás aláírásakor a gazdasági nehézségek ne álltak volna fenn, és erre, valamint a felperesi munkakört érintő munkakör összevonásra nézve a felperest megtévesztették volna.

Az Mt. 7. § (1) bekezdésben foglalt alapos megtámadási ok hiányában a felperes jogviszonyának megszüntetése közös megegyezéssel

jogszerűen történt, ezért nincs jelentősége, hogy milyen munkabérre lett volna jogosult a munkaviszonya helyreállítása esetén.

A nem vagyoni kártérítést és a jelnyelvi tanfolyami költséget elutasító elsőfokú ítéleti rendelkezést jogszerűen hagyta helyben a másodfokú bíróság, e körben sem állapítható meg a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott Pp. 206. § (1) bekezdésben foglalt előírások megsértése.

A fentiekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta, és kötelezte a felperest a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján az alperesi felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.

Az ügyben még irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés f) pontja és 14. § alapján a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Budapest, 2010. március 3.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Sztojkoné dr.Hajdu Edit s.k.előadó bíró, dr.Mészárosné dr.Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelével: Nné tisztviselő